

Glasilo Jugoslovanske umetne zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za moženstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. — Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnina reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Nova vlada ki je stara. Zopet na delo!

Le čemu je bilo tega treba, se sprašujejo vznevoljeni volilci po celi državi. Narodna skupščina ima dela čez glavo. Zlasti naše bolno gospodarstvo kar kriči po hitrih in spretnih delavcih. In priznati moramo: pod vodstvom Vukičevićeve vlade je narodna skupščina silno pridno delala. Saj je v kratkem času spravila pod streho za celo državo enotni davčni zakon, s katerim bo naše gospodarstvo zopet prišlo do svežega zraka, ko bo s prihodnjim novim letom stopil v veljavo.

Sredi tega dela pa si izmislilo žerjavovci in radičevci: pojdemo se loviti slepe miši. Za delo je še časa dovolj. Ima vremena.

Pa so vrgli Vukičevićovo vlado. Igra se je začela ter je trajala tri tedne, narodna skupščina pa je počivala, bolnik — naše gospodarstvo pa naj čaka. Ima vremena.

Radič in Pribičević sta vrgla vlado tako, da sta pridobila na svojo stran Davidoviča, češ, da bo vlada, ki bo sestavljena iz vseh strank, boljše in več delala, kot pa da dela Vukičevićeva vlada, v kateri ni žerjavovcev in ni radičevcev. Skušnje, prav bridke skušnje v zadnjih letih so sicer pokazale, da je bila vsaka vlada naravnost hroma, če so sodelovali žerjavovci in radičevci in da je vsaka družba tem bolj cela, trdna in za delo sposobna, čim manj je v njej raznih izizivačev in govorjačev. Toda g. Davidovič je še vedno verjel.

Naš kralj pa je moder mož: če je res vlada iz vseh strank najboljša in najdelavnejša, pa jo napravite. In jih je pozval kar po vrsti, naj jo sestavijo: Vukičevića, ki ni mogel; Radiča, ki ni mogel; Periča, ki ni mogel. In kočno še Marinkoviča, ki tudi ni mogel. Zakaj žerjavovci in radičevci so vedno postavili take pogoje, da je bilo kar očitno, da jim ni za koncentracijsko vlado. In to so končno tudi povedali, ko so naravnost zahtevali: general naj sestavi vlado, kakršno pač hoče.

Dve stvari sta tu znameniti: Prvič, da se koncentracijska vlada z žerjavovci in radičevci niti sestaviti ni mogla, tak ravs in ravs je nastal, kjerkoli so se ti ljudje prikazali; kako naj bi taka vlada obstala dalj časa in složno delala! Spusti volka v najbolj mirno ovčjo družino, takoj bo vse

narazen. Volk pač ni rojen za mir in delo, temveč za rop in klanje.

Sijajneje se nemogočnost skupne vlade z žerjavovci in radičevci ni mogla dokazati kot se je v teh par tednih.

Drugič, da so žerjavovci in radičevci Davidoviča zopet grdo potegnili. Rekli so: mi hočemo koncentracijsko vlado, v resnici je pa niso hoteli, ker so s svojimi zahtevami vsak poskus razbili. Rekli so Davidoviču: demokracija mora vladati, končno pa so demokracijo vrgli za plot in zahtevali sabljo.

Jasno je, da je bil Davidovič radi te grde potegavščine od strani svojih novih »zaveznikov« hudo užaljen. Užaljen tem bolj, ker jih je vedno zagovarjal ter njim na ljubo prisilil vlado do odstopa in skupščino do nedelavnosti. Davidovič je zato žerjavovce in radičevce prepustil njih usodi ter se pogovoril z Vukičevićem, dr. Korošcem in dr. Spahom, kako bi stara vlada nadaljevala že započeto gospodarsko delo.

Ko se tudi Marinkoviču ni posrečilo sestaviti koncentracijske vlade, ker so ga žerjavovci in radičevci naravnost odklonili, je kralj ponovno pozval Vukičevića, naj sestavi vlado.

Nova vlada je bila takoj sestavljena in obstoji iz istih strank kot prejšnja, le nekatere osebne izpremembe so se izvršile. V prvi vrsti ta, da je dr. Korošec zavzel mesto notranjega ministra. Zgodilo se je prvič, da je tako važno ter poleg zunanjega ministratva najodgovornejše mesto zavzel ne — Srb. Vsi srbski časopisi brez izjeme pozdravljajo dr. Korošca na tem mestu kot moža stroge pravičnosti in neomadeževane poštenosti. In baš takega moža je treba na tem težkem mestu.

Socialno ministrstvo ima namesto dr. Gosarja prejšnji notranji minister Čeda Radović, prosvetno ministrstvo Milan Grol, zunanjega ministra, ki se je radi boleznih odpeljal na daljši dopust, pa bo nadomestoval dr. Ilija Šumenkovič.

Sestava nove vlade je vplivala na slovenske žerjavovce naravnost obupno. Vseprek po Ljubljani zabavljajo čez zavoženo Kramarjevo in Žerjavovo politiko. V tem oziru so liberalci še prav posebno občutljivi. Zakaj oni niso vajeni grenkega kru-

ha opozicije, zlasti če ga morajo jesti daljšo dobo. Liberalni volilci so od nekdanj navajeni, da njihovi pristaši sede v vladi in dele liberalcem groš, klerikalcem knof, da govorimo po Tavčarjevo. Zato taka poparjenost in jeza.

Žerjavovci so se v Belgradu s svojo korupcijsko in nasilno politiko, kakršno so povsod izvajali, zaenkrat čisto onemogočili. V zadnjem času so se v sili obesili na Radiča, da niso popolnoma osameli. A pri izpremenljivem Radiču je tudi to vprašanje, koliko časa bo držalo, zlasti še zato, ker je Radič tudi sebe onemogočil, dokler bo v Pribičeviću in Žerjavovi družbi.

Zopet na delo.

Nova vlada je takoj zopet vzela v roke že preje započeto delo. Da bo šlo vse gladkeje od rok in da se že vnaprej odstranijo vsa morebitna nesporazumljenja, se je iz načelnikov vladnih strank sestavila »čevrtovka«. To se pravi: Vukičević, Korošec, Davidovič in Spaho se bodo od časa do časa shajali na posebne seje, kjer se bodo pogovorili in sporazumeli o vsem bodočem delu.

Dr. Korošec je na prvi vladni seji predlagal, naj se upokojenim orožnikom vendar že enkrat izplačajo dolžne pokojnine, kar je ministrski svet tudi sprejel.

Dalje je odbor ministrov sestavil zakonski načrt za pomoč gladujočim v Dalmaciji in Bosni. Dobili bodo v obliki dolgoročnih posojil 150 milijonov dinarjev. Ta zakonski načrt pride kot prvi pred narodno skupščino.

Program ministra dr. Korošca.

Novi notranji minister dr. Korošec je podal belgrajskim časnikarjem svoj program. Poudarjal je zlasti, da bo odstranjal iz uprave nesposobno uradništvo ter ga nadomeščal z izučeni, kolikor ga bo na razpolago, da bo strogo gledal na to, da bo uradnik v službi strogo nepristranski, v službi da mora uradnik poznati samo zakon in nobenega drugega, da mora biti uradništvo napram strankam prijazno in vljudno, zelo veliko pozornost pa da bo posvetil južni Srbiji, ki je najbolj potrebna dobre uprave in reda.

**POLITIČNI
ZAPISKI**

p Orjunaši in komunisti pod enim klobukom. Neverjetno, a vendar resnično. Pri ponovnih volitvah v odseke 24. februarja so komunisti s socialdemokrati vred v ljubljanskem občinskem svetu s svojimi glasovi izvolili žerjavovske načelnike in njih namestnike ter s tem vsekakor najbolj uspešno »protestirali«
proti liberalnemu trpinčenju delavstva in umoru sodruga Trpina. S tem glasovanjem so se socialisti raznih barv tudi zelo primerno zahvalili žerjavovcem za zakon »o zaščiti države«, ki je delavskemu pokretu zvezal roke in so pokazali, da jim je bila ljubša žerjavovska strahovlada, kot neprimerno boljši režim sedanjih voditeljev države. Velja, da se zapomni.

p Kdo ubija avtonomijo Ljubljane. Žerjavovski listi, posebno »Slovenski Narod«
venomer bobnajo, kako klerikalci ubijajo samoupravo slovenske prestolice. Esedeesarji računajo pri tem s pozabljenostjo svojih čitateljev, sicer bi ne pisali tako. Neizpodbitna resnica je, da so bili žerjavovci tisti, ki so odstavili pokojnega župana Periča in pravilno izvoljen občinski zastop, žerjavovci so bili tisti, ki so protipostavno zavlačevali občinske volitve in ubijali avtonomijo Ljubljane z raznimi dolgotrajnimi gerentstvi in komisarijati. Šele ko je bila v vladi SLS so se izvršile nove volitve, ki pa niso prinesle žerjavovcem večine in bi bila SLS takoj lahko poklicala na mestni magistrat komisarja, ako bi ji ne bila pri srcu avtonomija občine. Še več. SLS je želela pod primeroma lahkimi pogoji in v škodo svojih strankarskih ciljev vzajemnega delovanja s SDS samo zato, da ohrani Ljubljani avtonomijo, ker je župan, čigar delovanje je sedaj odvisno predvsem od komunističnih glasov, pod sedanji razmerami v občini, ki opravlja posle okrajnega glavarstva — nemogoč.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

NOVIČAR

Vsem novim naročnikom »Domoljuba«, ki so se naročili na list v zadnjem času ali se še nameravajo naročiti, lahko postrežemo s celotno povestjo »V goliških plazovih«, to je z vsemi številkami »Domoljuba«, v katerih je doslej izšla ta velezanimiva domača povest. Pogoj je samo ta, da mora biti plačana celoletna naročnina za leto 1928. Prijatelji dobrega berila, ne zamudite te izredno ugodne prilike! Zaloga prejšnjih »Domoljubovih«
števil ni velika.

d Naročnikom-zamudnikom in pa vsem onim, ki se jim »Domoljub«
še pošilja na ogled, sporočamo, da je treba doposlati nemudoma vsaj delno naročnino za leto 1928. Kdor izmed teh do 10. marca ne nakaže primerne zneska, v drugi polovici marca ne bo več prejemal »Domoljuba«. Pozor torej vsi, katerih se tiče! Položnice so na razpolago.

d V Lurd se odpelje skupina Slovencev dne 10. aprila t. l. Ker se je oglasilo zadostno število udeležencev, se romanje gotovo vrši od 10. do 21. aprila. Opozarjamo, da je še nekaj mest na razpolago. Oglasiti se je treba takoj, ker se na poznejše oglase ne bo mogoče ozirati. Celotni stroški znašajo 2900 Din. Priglasiti se je treba v pisarni Prosvetne zveze na Miklošičevi cesti št. 5.

d Materinski dan 25. marca bo najlepše proslavilo ono društvo, katero bo vprizorilo krasno spevoigro »Mati«, po Andersenovi pravljici (dramatiziral Ks. Meško), solo in troglasni ženski zbor, komponiral dr. A. Delinar. Igrica se dobi pri založniku Mchorjeva družba v Celju, in pri Prosvetni zvezi v Ljubljani.

d Take ne bo šle. Viničarji iz medjimurske župnije so ponovno prosili mariborskega oblastnega poslanca g. Rozmana, naj pride k njim ustanovit skupino viničarjev. Dne 19. februarja je bil sklican sestanek, toda prišli so orožniki, zboroval-

ce razgnali, Rozmana, Kardinarja in Podgorška pa uklenjene odpeljali v Čakovec. Glavar jih je izpustil, obžaloval nasilje in obljubil preiskavo. Gotovo je, da se za celo afero skrivajo žerjavovski izpostavljači.

d Kralj je potrdil izvolitev g. Mihaela Brečiča za ptujskega župana.

d Nov volivni red za Delavsko zbornico je ministrstvo za socialno politiko z malimi izjemami potrdilo.

d Občinske volitve so se vršile te dni v šestih občinah župnije Sv. Trojica v Halozah. V vseh šestih občinah je zmagala SLS.

d Kočni sejem v Ljubljani na velesjemu se ponovi dne 20. marca t. l. Interesanti naj pošljejo na naslov »Divja koža«, Ljubljana, kože vseh vrst divjačine, dobro sušene in neustrojene, do 15. marca.

d Pri borzi dela v Mariboru dobijo delo: 3 hlapeci, 10 viničarjev, 4 majarji, 2 vrtnarja, 1 tapetnik, 1 čevljar, 1 kovač, 1 urar, 3 ključavničarji za tovarno vagonov v Srbiji, 3 kmečke deklet, 5 kuharic, 1 natakarica, 5 šivilij za perilo, 4 služkinje, 1 gospodinja in 1 varuhinja. Obrniti se je na zgornji naslov.

d Odkup krajevnih železnic proučuje posebna komisija v železniškem ministrstvu.

d Pol milijona brezobrestnega posojila je dovolil minister dr. Gosar celjskemu mestnemu županstvu za gradbo cennih stanovanj.

d Belgrajska občina je izdala uredbu po kateri se ostro kaznuje pljuvanje na tla po raznih lokalih, na železnici in sploh na javnih mestih.

d Gospodinjkega tečaja v Črensovcih, ki je pričel 15. februarja, se udeležuje 22 deklet.

d Takih smrek pa ni mnogo. Germaška graščina je prodala lesnemu trgovcu g. Francu Kanduču z Brega pri Litiji velikansko preko 40 m visoko, nad 100 let staro smreko. Pri podiranju, ko je smreka padala, je zagrmela s tako silo, da se je njen vrh vdrl v zemljo 6 m globoko. Tudi v graščinskih gozdih so že zdaj take orjaške smreke prava redkost. Kos 27 metrov dolg — je prodan v Trst. Senzacija je bila, ko so velikana peljali z 8 konji skozi Litijo in s strahom so zrl na škripajoči leseni most, toda stari junak je vzdržal. Krecelj bodo naložili na tri železniške vagonc. Služil bo za jambar na ladji.

d Novo cerkev v čast Sreću Jezusovemu bodo začeli zidati salezijanci spomladi v Apatinu v Vojvodini.

d Za glavnega zdravnika pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani je imenovan dr. Ivan Zajec star. Radovan Hrastov.

d Divji prašiči so se ugnezdili tudi po gozdovih okrog Sv. Trojice pri Jurklostru, Sv. Lenarta nad Laškim in v okoliških gozdovih pri Mariji Gradec. Izvršili so lovci že dva pogona nad poljske škodljivce, a

Neomejena varnost!

KRANJSKA HRANILNICA V LJUBLJANI

Knafljeva ulica št. 9, eno minuto od glavne pošte, najstarejša hranilnica v Jugoslaviji (ustanovljena l. 1820) **zdaj last Ljubljanske oblasti**, katera jamči za vse njene obveze z vsem svojim premoženjem in davčno močjo, sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju ter izposoja denar glasom štatuta na hipoteke in menice po zelo ugodni obrestni meri. Vloge v naši hranilnici so proste rentnega davka. Stanje vlog koncem decembra 1927 je znašalo okroglo Din 50,000,000.—.

Enonadstropna vila — glavni dobiček Stadionske loterije!

brez uspeha; menda imajo lovci preveč usmiljenja do njih. Zdaj se dela na tem, da se priredi večji lov iz samih kmetov.

d Aparat za preiskovanje bolnikov z rentgenovimi žarki bo kupila mariborska oblast za bolnico v Murski Soboti.

d Tridesetletnico župnikovanja je obhajal te dni g. Josip Čížek, dekan in častni kanonik v Jarenini.

d Petdesetletnico rojstva je obhajal 22. februarja predsednik Slovenskega lovskega društva dr. Ivan Lavrenčič.

d Stoletnico rojstva je praznovala dne 14. februarja v Slovenski Bistrici Jera Jalen, rojena v Laporju. Je še trdnega zdravlja in opravlja lažja dela brez ocal.

d Na Koroški Beli je umrla 23. februarja g. Frančiška Rozman, rojena Čop, mati č. s. Vasilije, meščanske učiteljice v Lichtenturnovem zavodu v Ljubljani.

d Nesreča pri vožnji v Jurklostru. Težak hlošč (klee) je zdobil nogo nad stopalom graščinskemu hlapcu Janezu Trefant v Epihoveu pri Jurklostru. Prepeljali so ga še isti večer s Šmidovim avtom v celjsko bolnico.

d Mačka zažgala gospodarsko poslopje. Dne 18. t. m. ob pol 9. uri zjutraj je začelo goreti gospodarsko poslopje Leopolda Napolnika v Gavcub, župnija Sv. Martin na Paki. Zgorela so gospodarska poslopja ter kozolec, hiša je ostala nepoškodovana. V zadnjem trenutku se je posrečilo rešiti živino. Ogenj je zanel na mačka, ki se je grela preblizu železne peči. Užgala se ji je dlaka in v bolečinah je zdivjala žival proti gospodarskemu poslopiju, kjer se je hotela skriti in je zanela slamo.

d Sikel pes se je priklatil v Ljubljano in popadel nekega železniškega uradnika in policijskega stražnika. Razglašen je pasji kontumac.

d Para je puhnila v obraz mehaniku Romanu Rajhu v Ljubljani, ko je delal na lokomotivi. Pripeljali so ga v bolnico.

d Nesreča pri podiranju drevja. V gozdu Jožefa Ernsta na Ščavnici so podirali drevje. Neko drevo je padlo na drugo stran kakor so ga vlekli, vsled česar je bil Jože Roškar iz Zagajskega vrba v Slovenskih gorah ubit, Frančiška Oblak pa poškodovana smrtnonevarno.

d Konji so se splašili posestniku Matiji Golonhu v Čečah pri Trbovljah. Preobrnili se je voz in možu zlomil nekaj reber in odtrgal peto na nogi.

d Ogenj je uničil gospodarsko poslopje posestniku Jerneju Pušniku v Slatini na Svetini pri Celju. Poslopje je bilo zavarovano za malenkost. Zgorela je vsa krma, pa tudi poljedelski stroji, meso in zabela.

d Strupeni plini povzročili smrt. V ponedeljek se je pripetila v Novem Sadu nevarna, toda tembolj grozna nesreča. V hiši mizarja Gjurice Lušina so razkuževali stanovanje. Stanovanje se nahaja v prtiličju, ki je zvezano s kletnimi prostori po dvigalu, čigar tla so bila pokrita z deskami. Stanovanje je razkuževal strokovnjak Filipov, ki pa ni zapazil desk na dvigalu. Strupeni razkuževalni plini so prodrli radi tega v kletno stanovanje knjigoveza Ale-

ksandra Steina. Steinova žena je bila ravno ta čas doma in so jo strupeni plini omamili in usmrtili.

d V spanju je padel na žerjavico. V neki vasi blizu Novega Sada se je pripetila ciganu Ivanu Gjokiču težka nesreča. Gjokič si je v svoji koči zakuril in šel nato spat. Plini, ki so se pri ognju razvili, so ga v spanju omamili. Gjokič je ves omamjen padel na žerjavico, kjer se je pričel debesedno praziti. Kmalu nato je prišla domov Gjokičeva hči, ki je potegnila očeta, vsega opečenega iz žerjavice. Nesrečneža so takoj prepeljali v bolnico, kjer pa so zdravniki nad njegovo rešitvijo že obupali.

d Zopet sta trčila dva vlaka na postaji Šajkoski Sv. Ivan v Vojvodini. Potniki so se seveda prestrašili, težjih telesnih poškodb pa ni bilo.

d Spopadla sta se Stevo in Gjuro Filič, dva fanta iz Privlake pri Vinkovcih. Konec: eden zaboden v trebuh, drugi v srce. Stevo mrtev, Gjuro umira.

d Alkohol »greje«. Kmetica Bara Radakovičeva iz vasi Krimlje pri Karlovcu je bila pred dnevi na neki ženitovanjski gostiji, kjer se je precej napila. Na poti domov se je hotela odpočiti. Našli so jo naslednjega dne zmrznjeno.

d Tudi otroška »puška« je nevarna. V zagrebško bolnico so pripeljali desetletnega kmetkega dečka Ivana Fackoviča iz Kučana pri Kašini. Njega je neki njegov šest let starejši tovariš po nesrečnem slučaju zadel s strelom iz otroške puške v levo oko, ki je takoj izteklo. V bolnici so dečka operirali in mu odstranili še zadnje preostanke levega očesa.

d Devet avtomobilov in velike množice bencina, last vojnega erarja je uničil požar na letališču v Jasenicah pri Mostarju.

d Letalo je z veliko silo butnilo na tla v Visokem pri Sarajevu tako, da sta se zlomila krilo in propeler. Pilot je vsled poškodb umrl, mehanik pa je težko ranjen.

d Bitka med vasema. Iz Dubrovnika poročajo, da se je preteklo nedeljo vršila

bitka med vasema Kliševa in Gromače. Bitka je trajala skoro dve uri. Kolikor je doslej znano, je bil v bitki en kmet ubit, trije težko ranjeni, mnogo pa lahko ranjenih. Ni še znano, radi česa je prišlo do tega boja.

d Maska okradla restavraterja. Na pustni torek so hodili našemljenci od hiše do hiše v Trbovljah. Ko so divjali po gostilniški sobi restavraterja g. Kokalja, se je zmuznila neka maškara v stanovanjske prostore g. Kokalja in odnesla v denarju 8000 Din, v zlatini pa 4000 Din.

d Mrliča so našli v jarku v Zalogu. Bil je božjasten ubožec iz Pirešice.

d Tri osebe so umrle od lakote na dalmatinskem otoku Braču.

d Zadnje dneve je Donava zopet zelo narastla.

d Pri slabem počutku je naravna »Franz-Josef« grenčica zelo prijetno učinkujoče domače sredstvo, ki znatno zmanjšuje težkoče in večkrat zanesljivo koristijo že male množine. Dopisi zdravnikov za ženske bolezni soglasno hvalijo zelo milo učinkovitost »Franz-Josef« vode, ki je zelo primerna za nežni ustroj ženskega telesa. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Ameriški posli niso taki kot naši; za njih rešitev je potrebno drugo znanje. Za vse to je edina Gospodarska pisarna Dr. Ivan Černe v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6. Cene primerne!

d Le eno zanesljivo sredstvo proti rastlinskemu škodljivcu imamo v Jugoslaviji: Arborin. Proizvajalec Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10.

d Odbor za zgradbo spomenika v vojni padlim vojakom v Škofji Loki spominja vse one, ki se še niso odzvali svoj čas razposlanim okrožnicam, s ponovno prošnjo, da pripomorejo vsaj z malenkostnim zneskom k izpolnitvi tega blagega namena. Ker ima odbor namen takoj pričeti s predpripravami, najvljudneje prosi za takojšen odziv.

d Opczarjamo na današnji oglas Tekstilbazarja, kjer se dobi manufakturno blago po zelo nizkih cenah.

Povejte svojim prijateljem in znancem to-le:

Še je čas

za novo naročitev „Domoljuba“. Naročite ga takoj po nakaznici ali dopisnici. Za celo leto velja 38 din., za pol leta 19 din. Na razpolago so vse letošnje številke.

Še je čas,

da za mali znesek 38 Din naročite vse številke „Domoljuba“, v katerih je doslej izšla velemikavna povest „V goliških plazovih“ od oktobra 1927 in vse nadaljnje številke do konca leta 1928.

Še je čas,

da naročniki-zamudniki obnove doslej neplačano naročnino za leto 1928. Treba pa je pohiteti, ker je ta čas prav kratko odmerjen.

PO DOMOVINI

Radovan Hrastov:

Ljubijanski sprehodi.

7. Rajajo, plešejo, nore...

Predpust je bil! Za nami je; — da je bil prej, še bolje bi bilo. In marsikdo bi kmalo vedel, ko bi ga sploh ne bilo.

Nekateri bi pač žalovali za njim. Kakor tožijo zdaj, da jim je namreč — prekratek bil...

Pa jih povprašaj, take, kako se živi dan-današnji!

Hudo je, silno hudo! Draginja! Jajca so po toliko, krompir po toliko, joj! moka po toliko in toliko...! In tako gre naštevavanje dalje brez konca. Vse je drago, kar je neobhodno potrebno in za kar je potočeno nešteto solza, ožuljenih nešteto rok — ono, kar je za mimogrede in brez potrebe, ni nikoli nikomur drago. Pa da je cena še višja.

Ples. Na balih in maškeradah, na plesih rajajo, plešejo, nore cele noči do zornega jutra, trošijo stotake, šampanjec polivajo — komu je stroškov mar!? In draginje. Le pol kile repe in kislega zelja na trgu in en sam ubogi korenjček za juho je silno, silno drag... Tako drag, da je pol ure mešetarjenja treba in še se razbije kupčija radi borih desetih par.

Tako znamo!

Če greš po ulicah tiste dni, ne moreš mimo vogala, da ne bi pogledal in se započil vate kričavi plakat in ti povedal, da je tega in tega dne, ob tej in tej uri, tamkaj in tukaj in kaj vem, kje povsod, kakšen ples ali bal ali maškerada. Vse odkraja že prireja maškerade, vse odkraja nori in pleše: tukaj elita, tam mešana družba, — vsak stan posebej, vsi skupaj. Babilon!

E, pa da ni prijetno na svetu! Da se le raja, da se le pleše...

Tako menijo. In še:

Zabava mora biti in se zanjo gihati ne da in ne more. Tudi za predpustni ples ne! Za mleko se pa da in za jajca in maslo in puter in purana in kar je še bolj navadnih dobrin. Za vse to se zgliha, za ples se ne!

Tako je! Le naprej: ringa-raja, ringa-raja...

Pa so zavpili: škandal! Take grozne lakse na ples nam je predpisala Oblastna skupščina! Nečuvno!

Le po čemu toliko javkanja in stokanja radi take! Saj so zalegle, pa še prav močno! Dodobra pa niso in ne bodo. Ko bi bile še enkrat in še enkrat višje, menim, pa bi jih plačevali prav tako. Pa radi! Kajti ne pri stotakah, pri parah se kaj prihraniti da...

Le poslušajte jih, kako kolnejo to proketo življenje in slabe čase, ko se tako malo za denar dobi!

V pravilih kakega društva je morda radi lepšega napisano: »... bo skrbelo za dobrobit in zabavo svojih članov, za njih stanovsko in umsko izobrazbo...« Ko vidimo, da dru-

štvo za društvom prireja svoje ples, potem znamo brati pravila tudi narobe za prav in vemo, da se to pravi: plesali bomo in ponoreli za predpust...!

O izobrazba pa taka!

In da bo Ljubljana vredna svojega imena in ponos in dika in prestolica preljubih Slovencev, da bo njim pravo (!) pot kazala; da bo dosegla rešpekt pri bratih in da ne bo zadnja izmed prvih — pojdimo plesat v kopalnih oblekah, v plavalnih kostumih! Tako smo brali po plakatih in časnikih.

In so! Prekrasno je bilo, pravijo. Ko na obali našega sinjega morja... Do ranega jutra je šlo naokrog — za narod in za naše sinje morje in za domovino...

O domovina, kaj ti povem: tužna ti majka, če te bomo na plesu branili in v kopalnih oblekah stali na straži za svoje morje in če bomo le rajali za tvoj obstoj. Prežalostna ti bodočnost!

Po ulici grem pa ujamem mimogrede besede. Dva moža razgovarjata:

»Ja, predudno res! Prav nobenega okusa nima več sodobni svet. In prav nobenih obzirov več do javne morale.«

Drugi meni:

»Še za čuda, da ne zaplešejo enkrat kar javno na Marijinem trgu v kakšnih kopalnih oblekah...!«

Nasmehnem se. In ko spem dalje, se mi poraja vprašanje:

Ljubljana, matjuška! Ali nam tako kaže pot? Kam pridemo?

Pa se še potlej čudimo, ko beremo dan za dan po časnikih vesti o samomorih. Prav nič se treba ni! Spričo takih reči že ne! Ker je le preveč naravna posledica, čeprav prav direktna ni. Posredno vpliva na cel družaben ustroj, to pa na nemočne pesameznike. Ki klonijo brezupni sredi dneva ali noči — ko jih ubija duh sodobnih razmer in ljudi, ki po vsej sili hočejo, da more ž njimi le oni, ki kaj ima. Pa čeprav nima. Le pokaže naj, da ima, vsaj previdno na lesk oči.

Konec. Predpust je bil!

Tistih iščem v mislih, ki ga kolnejo — pa jih bo prihodnjč prav tako potegnil v svoj vrtinec.

DOBREPOLJE.

Po sprejetu in vzakonjenju naših treh občin v eno občino z imenom Dobrepolje so naši politični nasprotniki zelo glasno kričali proti združitvi. Vodili so jih pri tem gospodje iz Ljubljane in Vel. Laš. Igra so uprizorili očividno z namenom, da ustrežejo želji svojih oblastnih poslancev, ki so glasovali proti združitvi radi tega, da na strankini moči pridobe in tako dosežejo to, česar niso mogli pri zadnji volitvi. Drugi njihov namen pri tem je bil: »Mogoče se nam posreči celo zavleči izvršitev združitve toliko časa, da zaveje v Belgradu drugačen veter in potem — en sad ena opština.« Bill ste vedno proti vsakemu

napredku. Preprečili ste nam napravo vodovoda in s tem oškodovali interese nad 100 milijonov dinarjev, protivili ste se zidavi šole, bili ste in ste še proti našemu združništvu, proti našemu prosvetnemu delu; skratka: ste proti vsemu pravemu gospodarskemu in kulturnemu napredku. Naši pristaši ne bodo poslušali ljudi, ki jim je goljufija poštenje, ljudi, ki izjavljajo, da bodo posekali električne drogove, ako bi se hotela napeljati elektriko v našo faro, ljudi, ki trdijo, da se s konjsko vožnjo bolj kvarijo ceste kot s težkimi avtomobili itd., temveč bodo poslušali ljudi, ki so jim zaupanje izkazali in te bodo obsodili sami, kadar se prepričajo, da so vredni obsodbe, ne takrat ko boste vi to hoteli.

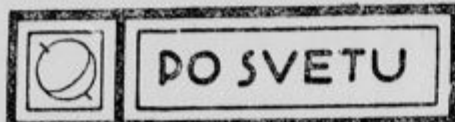
Vsak pameten in napredek človek mora uvideti, da je združitev dobrepoljskih treh občin za zdrav, in soliden, pošten napredek; radi tega se bo vsakdo le osramotil, ki se bo tej združitvi protivil. — Nasprotniki pravijo: »Združitev občin je potrebna in bo prišlo do združitve, toda takrat, kadar bomo mi hoteli.« Mi hočemo združitev, ki si jo sami ustvarimo, mi nočemo združitve, ki jo nam nameravajo drugi napraviti! Združitev občin je tu po naši volji. Kulturne, gospodarske, krajevne in vse druge prilike nam pričajo, da je zaradi tega tudi potrebna. Vse vaše izmišljotine in prevare vam ne bodo nič pomagale. Kdor hoče ostati v zboru klevetnikov, slobodno mu!

SROMLJE PRI BREZICAH.

Le malokje se pripeti, kar se je 1. 1927. pri nas, namreč, da je bilo v župniji več mrličev kakor rojencev, mrličev 25, rojencev pa 24. Znamenje slabih časov! V predpustnem času ni bilo nobenih ženitovanjskih slovesnosti, zato so pa dekleta izobraževalnega društva priredila krasno, poučno igro: »Dekla božja«. Tudi fantje niso hoteli zaostati, in ker ni bilo pravih snubačev, so pa vprizorili igro: »Snubači« in »Kmet in avtomat«. Na običnem zboru izobraževalnega društva so pa govorili govorniki o Argentini, o italijanskem nasilju nasproti Slovincem, o zdravilnih zeliščih, o škodljivosti pijančevanja itd. Le pogumno naprej po potu poštene izobrazbe!

SV. GREGOR.

Sedem in šestdeset let cerkvenik. V torek, dne 14. t. m. smo v častnem sprevedu sprenili na poslednji poti cerkvenika Franceta Ogrinca. Letos o Veliki noči bi bil spolnil 84. leto. Bil je od svojega 16. leta cerkvenik pri podružnici sv. Urha pri Maršičih, dobrih 67 let. Bil je vzor cerkvenika, natančen kot zlata tehtnica, dostojanstveno je opravljal vsako cerkveno opravilo, naj je bilo zelo ali tudi manj važno, bil je zvest svojim predstojnikom in vedno zanesljiv pristaš v vseh zadevah, cerkvenih in necerkvenih, prosvetnih in političnih, brez njega ni minula nobena naša prireditelja in ne volitev. L. 1911., ob 50letnici svoje službe je bil odlikovan z zaslužno svetlinjo za 40 letno zvesto službovanje in pohvalnim pismom dekanovim. Z nekim spoštovanjem je nosil pri častnih opravilih to cesarsko odlikovanje, toda, ko je klonila Avstrija, je pa ni pokazal nikdar več, kot zvest podanik svojemu novemu vladarju. Na dan odlikovanja se mu je zdelo, da najbolj praznuje ta dan, da prejme sv. zakramente, s čemer je pokazal svojo globoko versko prepri-

Vatikan.

s Papež Leon XIII. 20. februarja je minulo 50 let, odkar je bil pokojni sv. oče Leon XIII. izbran za papeža. Višek Leonovega dela je bila okrožnica *Rerum Novarum*, od 15. maja 1891. S to poslanico je postal ta papež vodnik Cerkvi in krščanskemu človeštvu za stoletja. Okrožnica ne postavlja preureditvi družbe samo verskih temeljev, temveč navaja med drugim čisto podrobno, kako naj se uredi razmerje med kapitalom in delom v splošni blagor človeštva. Poslanica papeža Leona XIII. vidi rešitev socialnega vprašanja tudi v tem, da delo, ki ustvarja družbi bogastva, dobi zaslužen plačilo in da se človek in njegovo delo po človeku ne izrablja. Leon pa tudi državi nalaga dolžnosti, da štiti slabejšega in pravično uravnava in poravnava socialna nasprotstva.

s Zastopnikom sv. očeta na evharističnem kongresu v Sydneyu v Avstraliji, ki bo letos septembra, je izbran kardinal Bonaventura Cerretti.

s Sv. stolica in pohujšljivi spisi. Papež je za postne pridige priporočil rimskim župnikom, naj poudarjajo vernikom nujno potrebo, da ne bodo čitali nobene knjige, ki kaže sledove brezbožnosti in nenravnosti.

Italija.

s Fašistovska nadutost. Po novih zakonskih predpisih mora vsaka stavba, ladja itd., zgrajena v fašistovski dobi, nositi fašistovski znak. Pri novih orglah v cerkvi sv. Antona v Trstu se fašisti niso zadovoljili samo s tem predpisom, marveč zahtevajo, da se nove orgle ne smejo rabiti pri maši s slovensko pridigo.

s Novi volilni red za državno zbornico so skevali fašistovski kolovodje in sicer so napravili skrupulacijo, po katerem je izvolitev slovenskega ali nemškega poslanca v parlament skoro izključena. Svetu hočejo z nazadnjaskim, kulturne države nevrednim volivnim redom dokazati, da je sedanja Italija popolnoma italijanska in fašistovska. Ne bodo nikogar preslenili.

s Mussolinijevci hočejo poitalijančiti tudi jugoslovanski otok Krk. Tja pošiljajo neovirano razne knjige, ki prepevajo slavo

dolgo in široko pisal, kako je bil neki ženin v soboto zvečer zaprt v cerkvi in kako se je rešil s tem, da je začel zvoniti plat zvona. Vprašali smo, kdaj je to bilo — pa smo zvedeli, da je ženin dopisnika prav pošteno spolegnil; ta je verjel in kot svetovno zanimivost poslal v časopis.

KRKA PRI STICNI.

19. februarja je umrl pri svojem sinu g. Alojziju, župniku v Smihelu pri Sužemberku Janez Zupanc. Pokojni je bil zglej pridnosti in žive vere. S pridnostjo je študiral dva sinova, ki sta postala duhovnika. Bil je 10 let župan na Krki; v tem času je veliko storil za dobrobit občine. Pokopn je bil 21. febr. na Krki. Veličasten pogreb je pričel, kako so rajnega spoštovali; udeležilo se ga je 11 duhovnikov, ves občinski odbor, gasilno društvo z godbo in velika množica ljudstva. Počivaj v Rogu!

60

italijanskemu jeziku in zgodovini ter hočejo tako pridobiti med našimi ljudmi tla za svoje, naši državi sovražne namene.

s Fašistovsko časopisje napada kardinala Gasparrija, ker je izjavil, da narod zelo trpi pod davčnimi bremenmi, dočim fašizem škandalozno zapravlja državni denar. Kardinal je tudi izjavil, da tako stanje ne more več dolgo trajati.

s Fašisti motijo službo božjo. V cerkvi sv. Antona starega je čital 26. febr. mons. Kratzig škofov pastirski list v slovenskem jeziku. Nekdo je zaklical med čitanjem: »Ne moremo trpeti, da se v Trstu še pridiga v slovenskem jeziku.« Slišali so se tudi drugi klici. Duhovnik je moral prenehati s čitanjem in cerkev se je izpraznila, ne da bi se vršil blagoslov. Ali je še kje tako na svetu?

Razne novice. Vpostavljen je zopet avtomobilni promet med Idrijo in Gorico. Odhod iz Gorice ob 16, prihod v Idrijo ob 19.50. Odhod iz Idrije ob 5.15, prihod v Gorico ob 8.25. Avtomobil prevaža tudi zavoje. — Na pobočju Fajtjege hriba so pobirali material iz svetovne vojne Alojzij Blažič, Karel Blažič in K. Pahor, vsi iz Lokavice pri Opatjem selu. Eksplozirala je granata in težko poškodovala Pahorja in Karla Blažiča. Alojzija Blažiča pa pokončala do smrti. — Komisarjem za občini Col in Črni vrh je imenovan dr. Vincenc Mas ruggig. — Božjastni napadi so zgrabili Cecilijo Mavrič iz Vrtojbe, ko je prala perilo ob potoku Vrtojba. Padla je v vodo in utonila. — V Idriji ob Bači je umrl posestnik Andrej Kovačič. Službo cerkovnika je opravljal 48 let. — G. župniku v Tomaju je oblast prepovedala poučevati verouk v šoli. — V Črnem vrhu nad Idrijo so tržaski jamarji lezli v neko jamo in prišli do globočine 520 m. To bi bila najbolj globoka jama na svetu. — Videl sem tako delo v kinematografu. — je rekel sodniku v Joreji 17 letni dečko, ki je ukradel zelo spretno v neki vili 6000 lir. — V Selcah pri Postojni so neznanici napadli tamošnji oddelček obmejne milice. Trije miličniki so bili po strelni zadeti. Fašisti so seveda takoj začeli zapirati nedolžne slovenske domačine. — Na pustni torek so bile vse trgovine in uradi v Gorici zaprti. — V vijugastih »rajdah« nad Vrhpoljem pri Vipavi se je smrtno ponesrečil 29 letni Anton Bončina iz Kočevnika pri Črnem vrhu nad Idrijo, ko je vozil vino iz Goč domov. Konji so zavozili preveč v stran ceste, nakar se je voz prevrnil, sodi pa so Bončina zmečkali.

Avstrija.

s Raznaredevanje italijanskih Nemcev v avstrijskem parlamentu. Kakor naše brate v Primorju, preganjajo italijanski fašisti tudi zaslužnjene Nemce na Tirolskem. Zato je naslovil poslanec dr. Kolb na avstrijsko vlado v parlamentu vprašanje, s katerim je opozoril znova ves svet na strašno zatiranje nemškega življa v Italiji, ki nima primere v zgodovini. Državni kancler je odgovoril previdno, vendar tako resno, da je Mussolini poklical dunajskega italijanskega poslanika v Rim in se govori, da bodo zveze med Avstrijo in Nemčijo pretrgane. Lahko se zgodi, da pride vpraša-

nje grdega ravnanja s slovenskimi in nemškimi manjšinami v Italiji pred Društvo narodov, ki gotovo ne bo dopustilo, da bi Italijani s svojo nečloveško raznaredevanjem politiko kršili evropski mir.

s Nov stanovanjski zakon. Avstrijska vlada je sestavila nov stanovanjski zakon, ki pride 25. marca pred parlament. V bistvu je ohranjena stanovanjska zaščita. Po načrtu bi stanovanje, obstoječe iz treh sob, predsobe, kuhinje, sobe za služkinjo in kopalnico skupno 420 m² stalo mesečno okrog 30 šilingov (240 Din). V Ljubljani bi stalo gotovo 1000 Din. Socialni demokrati s tem vladnim predlogom niso zadovoljni in hočejo še nižjih cen, čeprav je avstrijsko nameštenstvo in delavstvo precej boljše plačano kot pri nas. Hujskajo, da bi pridobili še več volivcev in sedanjo krščansko-socialno vlado vrgli.

s Pastirsko pismo avstrijskih škofov ostro obsoja odpravo ploda kot umor in vnebovpijoč greh. Za otroke katoliških staršev zahteva škofovska poslanica iz državnih sredstev katoliške šole s katoliškimi učitelji. Škofje izražajo svoje ogorčenje, da so se v marsikaterih šolah v Avstriji odpravili križi, da smejo brezbožni učitelji zasmehovati vero otrok in izpodkopavati delovanje katehetov ter več ali manj skrito napeljevali mladino k nenravnosti.

Bolgarija.

s Bolgarska vlada je slabe volje, ker je dobila naša država tako veliko in ugodno posojilo, Bolgarija pa ga ne more. Bolgarski minister Burov je izjavil na ministrski seji, da se je razmerje med Bolgarijo in Jugoslavijo postrilo in da Jugoslavija zbira na bolgarski meji vojaške čete. Bolgari menijo, da se je Anglija od Bolgarije oddaljila in približala Jugoslaviji. Kot zmago naše državne diplomacije občutijo Bolgari tudi zahtevo Anglije, da mora bolgarska vlada voditelje macedonskih komitašev zapreti.

Madžarska.

s Madžari se upirajo ukazu Društva narodov. Poročali smo že, kako so poizkušali Madžari vtihotapiti pet vagonov italijanskega orožja v svojo državo. Dotična pošiljatev je bila več tednov na madžarski obmejni postaji v Monoštru. Da rešijo Italijo, ki je orožje poslala, blamaže, so Madžari deloma razbili pošiljatev v kose, deloma jo pokradli, da bi komisija ne mogla ugotoviti izvora orožja. Končno so Madžari železje na dražbi za smešno ceno prodali, čeprav jim je predsedstvo Društva narodov v Ženevi to prepovedalo. Iz navidezno male afere je torej nastal velik škandal, nad katerim se opravičeno razburja zlasti francosko časopisje. Društvo narodov je dolžno varovati svoj ugled in je zato verjetno, da bo sedela v Ženevi na zatožni klopi poleg Madžarske tudi Italija.

Rusija.

s Sovjeti uvajajo nakaznice za živila. Naši slovenski boljševiki si ničesar bolj ne žele, kot — ruskih razmer. Da pa ni

vse zlato, kar naši komunistični kolovodje pripovedujejo delavstvu, kaže boljševiska Rusija. Sovjeti namreč tako izvrstno krmarijo, da v tej, sicer bogati državi, zopet vsega primanjkuje. Zato je sovjetska vlada odredila, da se smejo mleko, maslo, milo, čaj, makaroni in jajca oddajati le v določeni množini. Obleko, riž, krompir ter voljeno blago pa dobivajo le člani komunistične stranke.

Drobne novice.

Vse takse in davke na izvoz vin je odpravila bolgarska vlada, da pospeši nakup domačega pridelka za inozemstvo.

Italijanski proračun ministrstva za zrakoplovstvo znaša 500 milijonov lir (ali ca. 1 in pol milijarde dinarjev).

Reka ima po zadnjih podatkih 48.428 prebivalcev.

Trgovina, ki gre čez Hamburg v Nemčiji, se je dvignila od l. 1913. za 120 odstotkov. Trst pa kaže še nekaj nižje številke kot l. 1913.

Bolgarskega kralja Borisa je odlikovala poljska vlada z redom »Belega orla«. Prvo odlikovanje inozemstva.

100 let starega poslanca ima senat v Kanadi. Piše se Georges Desaulles. Gotovo najstarejši parlamentarec na svetu.

15.400 funtov rib je ujel v enem dnevu ribič E. Jolas v Orleansu v Franciji. Mrežo je imel 300 čevljev dolgo.

Poštno poslopje v Söndhordlandu na Norveškem je odnesel snežni plaz več km v nižino. Čudno, da je ostala stavba skoraj popolnoma nepoškodovana.

600 kroglj v eni minuti bo lahko izstre-

lila strojna puška, ki jo je izumil neki španski stotnik.

Šolo za časnikarje so otvorili v Pragi.

Cene pšenici v Ameriki so zelo poskočile, ker vlada pomanjkanje živil v Rusiji.

Nova premešgovna skladišča so odkrili na Poljskem.

Prvič po brezžičnem telefonu je govoril te dni ravnatelj nekega kreditnega zavoda v Berlinu z veletvrdko v San Franciscu v Ameriki. Daljava nad 10.000 km, vendar razgovor čisto jasan.

V višini 700 m sta trčili dve vojaški letali pri Doverju na Angleškem. Pilot enega letala se je rešil s padobranom, ostali mrtvi.

Vse hranilne vloge v Rusiji znašajo 225 milijonov rubljev (okrog 4950 milijonov Din). Vlagatelj je 3 milijone.

Zgradba palače Društva narodov v Ženevi bo stala 20 milijonov frankov (okrog 45 milijonov Din).

Hranilne vloge v Nemčiji so znašale koncem preteklega leta 4665,4 milijonov mark (okrog 62 milijard 298 milijonov Din).

Pri občinskih volitvah v Bolgarski je dobila sedanja vlada 65 odstotkov glasov.

Veliki mojster turške prostozidarske lože dr. Fikred beg je bil v Angori aretiran, ker je zapleten v neko podkupovalno afero.

Na vsem svetu je štiri milijone gobavih. Na Angleškem so v zadnjem času iznašli cepilo proti tej bolezni.

V Nemčiji so začeli te dni voziti prvi električni brzovlak s hitrostjo 100 km na uro na progi Halle—Leipzig.

Za mesto Las Penas v Mehiki se vrši huda bitka med vladnimi četami in uporniki, ki so obdržali mesto v svojih rokah.

Pri zadnjih državnozbornskih volitvah na Japonskem sedanja vlada ni dobila večine.

Italijanski časopisi se tolažijo, da je bilo v Italiji leta 1927. manj rojstev kakor poprej, zato pa tudi manj smrtnih slučajev.

Bivši bolgarski kralj Ferdinand je došel v Chile (republika Južne Amerike) na — počitnice.

V pruskem dežel. zboru bodo predložili zakon, načrt, po katerem naj dobe učenci vseh nemških šol v roke knjižico, ki bo dokazovala, da Nemčija ni kriva svetovne vojne.

Na enem kupu so našli sto oseb zmrznjenih v bližini Ardebila v Perziji.

Znano mesto Irkutsk v Sibiriji bo postalo veliko mednarodno letalsko pristanišče.

Milijon dolarjev bo dala hotelska družba Statler v Chicagi v Ameriki za napravo radijskih slušalnic v sobah za tužce.

Politeja v Chicagi je izsledila roparje, ki so pokradli tekom dveh tednov bankam 100.000 dolarjev (okrog 57 milijonov Din).

Drugič je obdarila štokljka zakonska Parity v Brawnstownu v Ameriki s trojčki. Prvič s tremi dečki, zdaj pa s tremi deklicami.

Dve tretjini pridelkov je uničil mraz v Floridi v Ameriki.

Predor za podzemeljsko železnico bodo pričeli graditi v Milwaukee v Zedinjenih državah Amerike. Proračun štiri milijone dolarjev.

43

Razno.

Okrog 10.000 ton pšenice, kart in zavrtkov je bilo tekom šest dni pred božičem razdeljenih po čiški pošti v Ameriki.

50 kilometrov knjig. Vsak knjižničar v Parizu mora imeti v pregledu 7 km knjig zloženih druga poleg druge. Kajti v pariški narodni knjižnici merijo samo še s kilometri. Knjižnica ima 4 milijone 200 tisoč knjig. Skupaj zložene so dolge 90 kilometrov in 800 metrov. Torej približno toliko, kakor razdalja po državni cesti od Ljubljane do Konjic. 2 uri z avtomobilom. 10.000 let bi morali štati, in sicer vsak dan po eno knjigo, če bi hoteli vse knjige prebrati.

Kaj znore eno pšenično zno. Izračunali so, da pšenično zno v enem letu rodi 50 zrn. Iz teh 50 zrn bi bilo drugo leto že 2500 zrn, tretje leto pa 125.000. V šestem letu bi število naraslo na 15.625 milijonov, v 12 pa na 244.140.625.000 milijard. Po tem računu bi eno samo pšenično zno po tretji žetvi 320 oseb enkrat nasitilo.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

Tedaj stari vzkipi. Zaloputi vrata in stopi k meni. Mene vrže kvišku, postavim se pred njega in gledava si iz oči v oči. V lice mi udari sapa njegova, ki je dišala po žganju. Dlani mi nehote zlezejo v pest ter moram roki tiščati na hrbtu, da mi v njegovo lice ne planejo.

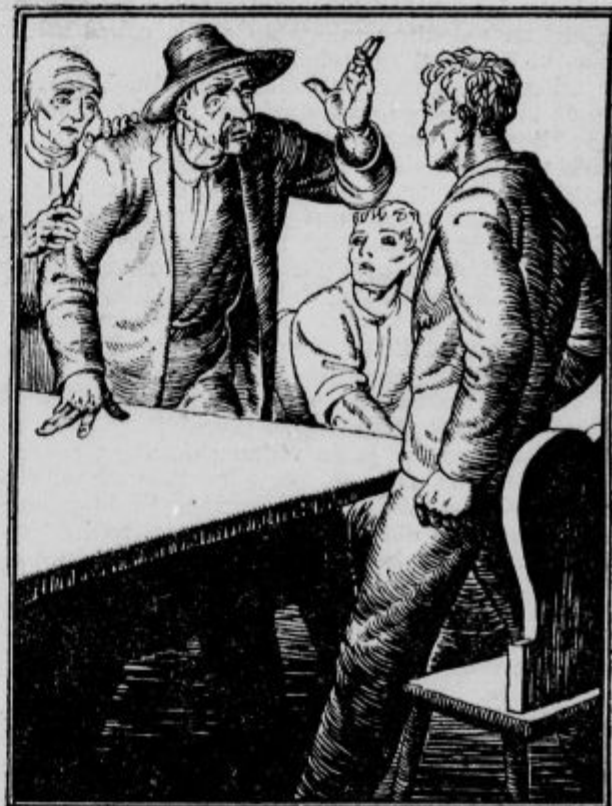
— Ti, ti, bajtarjev sin, bi jemal mojo hčer za ženo, mojo, gruntarsko hčer, berač potepeni! Ali meni, da je stari Jerman znorel, kot ti in deklina? —

Še se premagam ter poprosim: Oče, dajte si k sebi! Usmilite se Mane! — In mati stopijo poleg: Klemen ne bodi tak! Kot se Bog prosi, te prosim, pomisli na hčer! —

Toda stari s komolcem odrine mater, da se opotečejo ob mizo. Tedaj plane Miha pokonci: Oče, matere ne boste suvali! — Kaj, ti negodě ne boš učilo? Vse vas naženem, vse, tebe pa najprej, berač ciganski, če se mi ne pobereš takoj! — In ko stojim ter čutim, da mi vre kri v možgane in se mi tema dela pred očmi, še izdavam iz sebe: Oče, dajte, prosim vas.

Takrat v starem zavre. Zgrabi me za prsa, pa me potegne k sebi, da omahnem. A tudi v meni zakipi, roke in rame sunejo predse in stari odleti k peči, da se komaj ujame.

Oče, oče, plane v tistem hipu Mana iz postelje nad očeta. Ozrem se vanjo, ki v tem krikne: Tine! in se kakor divja zažene proti očetu. Hočem zanjo, da jo zadržim, pa mi z vso silo udari nekaj trdega

»Ti, ti, bajtarjev sin, bi jemal mojo hčer za ženo, mojo gruntarsko hčer, berač potepeni! Ali meni, da je stari Jerman znorel, kot ti in deklina? —

Dvajset koles po 10 dinarjev v Stadionski loteriji!

treba naročiti na dopisnici, ker pošljete lahko kar denar po položnici, če več ne, vsaj za četrta leta. Prvega v mesecu je list dotiskan, drugega gre na pošto, tretjega in četrtega ga naročniki dobijo.

Pošta nam list vrača, kjer ste nam napisali nezadosten naslov. Takih je več, n. pr. Mohorič Malevž iz Podnartia itd. — »Naš dom«, Maribor, Aleksandrova cesta 6.

Radovljica. Žensko društvo »Gospodinja« priredi v nedeljo 4. marca 1928 ob 3 popoldne v Kmetijski zadrugi zdravstveno predavanje o negi dojenčka. Predava zdravnik. Vse žene in matere naj se gotovo udeležijo tega predavanja, da se počutijo o tem prevažnem vprašanju.

„Jutru,, na pot.

Velik gospod pri »Jutru« napoveduje nov osvojevalni pohod tega žerjavovskega časopisa po Sloveniji. Vsaka hiša da ga mora brati. In ko bo enkrat to doseženo, potem šele da bo iz verne črne Slovenije postala prava, resnična in nedovzetna svobodomiselnostna trdnjava.

Ker pa se »Jutru« pri svojih obiskih po katoliških in vernih družinah nima navade predstaviti tako, kakršno je v resnici, bo »Domoljub«, najstarejši in najzanesljivejši prijatelj in svetovalec v verni slovenski hiši, to storil. Tem rajši, ker ima za to prav lepo priliko in dovolj gradiva. In potrebno je tudi, zakaj vsakdo rad ve, s kom ima čast govoriti, če sprejme obisk.

Zato bomo danes pogledali, kako »Jutru« misli in uči svoje brave o veri. Jasnost v tem oziru je nujna že radi tega, ker »Jutru«, kadar hodi na prve obiske v

katoliške družine, kaj rado pove, da nima nič proti veri. Dobremu katoličanu sicer ni nikdar treba povdarjati, da »nima nič proti veri« in vsakdo bi se n. pr. čudil ljubljanskemu škofu, če bi le-ta vedno in vedno podčrtaval, da nima nič proti veri. Če pa »Jutru« čuti to potrebo ponovno podčrtavati to trditev, potem seveda je jasno, da mnogi dvomijo o tem, če res nima nič proti veri. Pa pogledjmo!

Dne 23. dec. l. 1926. beremo v »Jutru« kot božično premišljevanje, da so bila v poganskih časih znana tri božja deteta. Iz tega sklepa doslovno: »da se je stara ljudska vera ohranila prav v sedanost in da si je krščanstvo vse to ne samo prisvojilo, nego celo poglobilo in razvilo.«

Tako torej! Vera v nebeško Dete Jezusa je samo stara poganska pravljica, ki si jo je krščanstvo prisvojilo in jo še razvilo na dolgot in širokost.

9. februarja lanskega leta je »Jutru« poročalo o »petem evangeliju«, ki se je baje našel. In »Jutru« v pouk svojim čitateljem pripoveduje, da v tem evangeliju ni govora o vstajenju Kristusa od mrtvih, in tudi ne besedice o brezmadežnem spočetju Device Marije. Na več mestih se govori tudi o bratih Jezusa Kristusa, o njihovi medsebojni ljubosumnosti, ki je bila baje zelo velika radi tega, ker je bil Jezus prvorojeni sin Marije.« »Jutru« sicer previdno pristavlja, da so bili nekateri mnenja, da je ta peti evangelij čisto navadna

sleparija, toda takoj to stvar popravi s tem, da so drugi stali prepadeni.

»Življenje in svet«, priloga »Jutra«, je pisalo 23. aprila 1927: »Tako se na primer misli, da potekajo pravljice o vesoljnem potopu izza časov pozne ledene dobe...«

Tako torej! Zgodba, povzeta iz svelega pisma, na katerem slone katoliške resnice, je pravljica!

Ista priloga »Jutra« piše v št. 2. leta 1927. tole: »Ne vemo, ali so res šli trije kralji na tako pot. Vemo, da zvezda ni bila namenjena trem kraljem. Zvezdogledi so izračunali, da je takrat sijala nad Betlehemom neka repatica. Tako je postala pozneje legenda o zvezdi. Lepa legenda, a neresnična.«

Torej tudi zgodba o sv. Treh kraljih je »Jutru« vse nekaj drugega kot pa katoliški Cerkvi, ki nezmotljivo oznanja Kristusov nauk.

Še ista priloga »Jutra« z dne 26. februarja 1927 prinaša o pustu naslednje razmišljanje »vernega« Jutrovca: »Prav rad razumem nekega srednjeveškega židovskega pesnika, ki si je zaželel po smrti pekla, ker je ondi sigurno mnogo duhovitih mož in zabavnih žena. Pomislite: v nebesih sama čednost! Ljudje smo očitno bolj ustvarjeni za neumnost in za nečednost, nego za to, kar že tisočletja oznanjajo pridigarji, modrijani in moralisti. Zato bi — kakor pesnik izza časa francoskega rokokoja — prosili Boga, da naj ne vzame ljudem starih pravic do neumnosti in do grehov, ki jim sledi, kajpa, vedno kes in pokora; prepričani smo, da bi bila

44

z njo slaček in okusen. Strupe meša ta voda, veseli se, da mori ribe, ki so priplavale po Jordanu dol; nobeno rastlinsko in živalsko bitje ne prebiva v njej. In čeprav ni res, da nobena ptica ne more leteti čez Mrtvo morje, je vendar res, da večkrat ptice plavajo po njem, umorjene od dušljivega zraka. Morje daleč naokoli uničuje rastline in drevesa; kakor kosti mrličev ležijo ob meji njegovega delovanja. Preiskovali so morje in ga študirali, marsikaj so ugotovili, le malo so pa mogli razložiti. Pet in pol ur je morje široko, v kotlu leži, v eni najglobljih vdrtin na zemlji. Povprečno 300 m je to morje globoko, 28 odstotkov ima njegova voda kemikalij, 23 odstotkov soli in pet odstotkov broma in klera. Odtoka ni nobenega, vsak dan izhlapijo ogromne množine vode, samo Jordanove vode izhlapi vsak dan 600 milijonov litrov. Greh je nekoč ustvaril to strašno tvorbo. Življenje uničuje. Od tedaj je prokletstvo nad tem peklenskim grobom. Greh Sodome je zemljo oskranil in ostravou slanege morja raz-

in tudi oče Hribar. Razteko se na vse strani, Janez v hlev, oče na skedenj, Miha po kolovozu proti Lipovšku, Tine pa proti Jernejevcu. Tine meni, da je šla k njemu domov.

Trepetajoče pričakujeta Cilka in mati moških. Janez pride iz hleva:

»Tam je nič! in hiti dalje okrog skednja. Za njim pridejo iz skednja oče, stopijo v vozarnico, pogledajo v šupo, Mane ni.

Čez čas se vrne Miha.

»Nikdo je ni videl! Jezus, da le ni šla v Jesenico.« se utrga iz njega in že steče nazaj na cesto.

Vrne se Tine brez sape.

»Je niste dobili?« vpraša. In ko dobi nikalen odgovor, pomisli za hip, potem pa se zapodi okrog skednja po travniku proti gornjemu toku Jesenice, ki pod ovinkom ceste dela precejšen tolmun. Od Jermana dol se sliši glasno ihtenje materino in pasji lajež. Cilka in Hribarica drgetata pred hišo v pričakovanju in grozi.

Tine komaj čuti tla pod nogami, tako ga nese skrb za nesrečno dekle. Ne meni se ne za strn, ne za drn, čeprav klecne semtertja na kolena, ker vsled teme že ne more razločevati tal in mu čisto noga stopi napačno. Ko skoči čez cesto v drugo stran, vidi precej ljudi teči po cesti v smeri proti sebi in sree se mu stisne v grozni slutnji. Porine skozi grmovje, ne čuti, da ga veje bijejo po obrazu in plane na malo ravnico, ki leži med grmovjem in Jesenico. Nogi mu odpovedujeta, ko vidi teči belo postavo čez trato naravnost v vodo.

»Mana, Mana! se mu trga iz ust in še bolj se zažene. Ob vodi navzgor vidi teči še nekoga. Tudi ta kliče Mano. Ali dekle ne čaka. Skoro nečloveški krik plane iz Tinovih prsi:

»Manal!«

Tudi dekle zakriči v tem hipu nekaj nerazločnega, se požene in plane naravnost v tolmun. Tinetu se zvrtil v glavi, da se opoteče, pa že se z novo močjo zažene naprej in se zavrti za dekletom v vodo. Krepko suje predse z rokami, pred njim plava belo oblačilo Manino. V par silovitih sunkih jo ujame za obleko in potegne k sebi. Voda ga vleče v dno, dekle se ga oklene okrog roke z vso silo. Z nadčloveško močjo se Tine z dekletom zasuče in pogleda na breg. Tam stoji večja gruča ljudi, ki kriče na pomoč.

Požene se k bregu s težkim bremenom. Pri bregu je voda globlja in fant ne more doseči z nogami tal, vodni tok pa je močan in se vrtil, da ga izpodnese nazaj v sredino. Tu se Miha oprime skale na obali, se skloni v vodo in pomoli roko Tinetu. Možje opirajo Miho, da ne zdrsnje v vodo in s skupno pomočjo se jim posreči, da potegnejo Tineta na breg.

Mana ima oči zaprte, diha še; mokra obleka se je tesno oprijemlje. Od Tineta curkoma lije.

»Miha, daj suknjič!«

Brž se Miha sleče in pomaga Tinetu zaviti Mano.

»Še kaj!« trepeta Tine.

Moški mu dajo še dvojce suknjičev in pomagajo ter se ponudijo, da poneso Mano v prvo hišo. Toda Tine jo vnovič dvigne na močni roki in ž njo v naročju hitro koraka proti cesti in zavije v Hribarjev kolovoz. Miha gre ž njim. Za njima pa stopa pol Dobrave proti Hribarju.

»Jezus, Tine, ali je mrtva?«

»Ne, iz vode sem jo potegnili. Pripravi posteljo, Cilka!«

Cilka se zažene v breg, zakliče spotoma materi, naj pristavijo brž za čaj, pa plane v kamro in pripravi materino posteljo za Mano. V tem pridejo že oče z lučjo in Janez in Tine z Mano, in položijo jo v posteljo.

ta molitev sigurno uslušana, ker tudi Bog očitvidno noče, da bi bilo človeštvo kaj drugega kot je v resnici.

Potem člankar nadaljuje, da se je cerkev veliko trudila, da bi ubila pustni praznik s pepelnico, »ko se služijo črne (!) maše«, »ali veseljaška maska Pierrotov je zmerom premagala mrko prerošтво svečenikov«.

Torej: Bog hoče človeka v grehu in spokorni klic Cerkve na pepelnico je »mrko prerošstvo svečenikov«.

Kako je »Jutro« tenkočutno za svetost presv. Eucharistije, največje krščanske skrivnosti, naj priobčimo še, da se ni prav nič pomišljalo prinesiti v šopu božičnih skrivnosti, ki si jih menda pripovedujejo na Kozjaku, tudi naslednjo: Pri polnočnici opravi spoved in obhajilo. Hostijo vzemi iz ust in jo shrani v škatlo. Doma jo daj žabi, ki si jo vlovil na sveti post. Zaba sne hostijo itd.

Toliko za danes. Da bodo naše verne katoliške družine vedele, s kom imajo opravka, ko bi »Jutro« stopilo skozi vrata, se najvljudneje poklonilo ter predstavilo kot steber katoliške vere.

NAZNANILA.

d Zavod sv. Stanislava. Ker se je od več strani izrazil želja, naj bi ponovili dramo »Faust« — mnogi namreč zadnjice niso več mogli dobiti prostora in so morali oditi — jo bodo dijaki drugič predstavili dne 4. marca t. l. Igra ima 5 dejanj in predigro in traja točno 3 ure. Oseb

nastopi 40. Važnejša mesta v igri spremlja domači dijaški orkester pod vodstvom g. prof. Hybaška. Tudi odmore bo kraljšal poslušalcem orkester. Ker so se vsi izražali, ki so jo videli 19. febr., da jim je silno ugajala in mogočno učinkovala na njihovo dušo, bo tudi vas pretresel nesrečni Faust, pekel, divje hrumenje trobent, pozavn, bobnov, pavk in tamtama. Pridite v obilnem številu in pripeljite s seboj tudi svoje prijatelje in znance! Ne bo vam žal. Začetek točno ob 3.15, konec ob 6.15. Imate torej prav ugodno zvezo proti Ljubljani in na Gorenjsko.

n Smartno pri Litiji. V nedeljo 4. marca priredi prosvetno društvo zelo zanimivo sklopično predavanje o spiritalizmu, vstopnina malenkostna.

n Orlovka srenja v Hrušici priredi telovadno akademijo v nedeljo 11. marca t. l. ob 3 popoldne v društvenem domu v Sostrem. Obenem je tudi poslovičev od odsekovnih članov, kateri odhajajo k vojakom.

n Invalidi prirede v nedeljo 4. marca na Rovah pri Radomljah v društvenem domu dramo »Zentev«. Čisti dobiček je namenjen najbednejšim članom. Igralci dospejo iz Ljubljane.

Meh za smeh.

»Ampak Peter,« je začel oče. »To je vseeno. Ali nisi bral v katekizmu: Ako te kdo udari v levo lice, nastavi mu še desno.« »Že vem, toda on me je pa ponosu vsekaj in nos imam vendar samo eden.«

*

Neka žena, katere mož je delal v oddaljeni tovarni ter ji ni nikdar poslal kaj od zasluzka, se je prišla k lastniku podjetja pritožiti. Tovarnar je bil socialno čuteč

mož, zato je pozval dotičnega delavca pred se ter ga strogo vprašal: »Ali pa tudi kaj pošljete od svojega zasluzka svoji ženi in družini?« »Da,« odvrne delavec, »mnogo srčnih pozdravov.«

*

Ražen in Trdan sta se po daljšem času zopet srečala. Razvil se je med njima sledeči razgovor:

Ražen: »Pozdravljen, Trdan. Kako se pa kaj imaš?«

Trdan: »O, hvala lepa, prav dobro.«

Ražen: »Kje si pa tičal ves čas?«

Trdan: »Včeraj sem bil v gledališču.«

Ražen: »Kaj so pa dajali?«

Trdan: »Jaz sem dal dvajset dinarjev.«

Ražen: »Jaz mislim reči, kakšen komad?«

Trdan: »Jaz sem dal enega kovača in pet komadov po dva dinarja.«

Ražen: Ti me napačno razumeš. Jaz hočem reči, kaj so umetniki, igralci dali?«

Trdan: »Ti niso dali ničesar, ker so šli vsi zastojen noter.«

Ražen: »Ne, jaz mislim, ali je bilo lepo?«

Trdan: »Ko sem šel notri je bilo lepo. Domov grede me je pa dež pral.«

Ražen se je nato prijel za glavo ter odšel.

*

Sedela sva s prijateljem v kavarni sama. »Sicer je to čustvenost,« je pričel prijatelj, »toda vedno in vedno moram misliti nanjo. Bila je kakor sanje. Ko sem jo prvič videl, je pela arijo iz opere »Madame Butterfly«, njeni kodri so bili obvisani od morja svetlobe, ne, nikdar ne bom mogel

Dobravec, moški, ženske, stari in otroci, ki spremljajo prve tri, hočejo tudi v sobo. Toda Janez stopi med vrata, jih za seboj zapre in zastoni s svojo postavo. Tako ostanejo radovednoži v veži in pred lišo ter so vedno bolj glasni, ko zvedo, da je stari Jerman kriv, da je šla Mana v vodo. Pikre in ostro padajo na Jermanov račun in ko bi stopil mednje, Bog ve, koliko cele kože bi odnesel.

V tem se trudijo v hiši z Mano, da jo spravijo v zavest. Ivača Bogu jo je Tine že nosil z glavo niže ko z nogami, ker je slutil da bo tako bolje in bo voda lažje odtekala iz Maninih ust. Zato je bilo možno še precej hitro spraviti dekle k zavesti in ji vlitiplo žilicah čaja v usta.

Po par požirkih odpre Mana oči.

»Mana! se zveseli Tine in se skloni k njej.

Toda dekle ga samo toni in z velikimi očmi gleda. Nato odpre na široko usta in znova plane iz njih krik, ki je že preje Tinetu trgal srce:

»Tine, Tine!«

»Mana, poslušaj, saj sem pri tebi, Mana!«

»Tine, Tine! kriči nesrečno dekle znova.

»Manica, saj je Tine pri tebi, glej ga: skula tolažiti Cilka dekle, toda nesrečnica ne spozna več Tineta, venomer in znova kriči: »Tine, Tine!«

Med tem je šel nekdo povedat Jermanovi materi, kaj je z Mano. In mati, ki so slutili nekaj takega in drgetali v dno srca, se z zadnjimi silami privlečejo v breg k Hribarju in omahnejo čez nesrečno hčer v solze. Tudi matere ne spozna ubogo dekle, venomer kliče Tineta. Zdaj že bolj poredko, manj glasno. Lice pa ji gori, gori ji glava, gori celo mlado telo; mahoma preneha s klicanjem in umolkne. Nova tema ji zagrne oči in zavest. Moški se odstranijo, da napravijo zunan neke vrste nosilnico, ki bodo ž njo ponesli Mano domov. Sicer Cilka prigovarja, naj jo puste pri njih,

3

kjer bo vsaj v miru pred očetom, toda mati prosijo, lepo prosijo, da naj ji jo dajo s seboj. Upajo, da bo vsaj ta nesreča vplivala na očeta in mu omehčala srce, ako Bog da. Mano preoblečejo, jo toplo zavijejo, polože na nosilnico, varno odenejo in Miha in Tine jo neseta po bregu navzdol k Jermanu. Janez in oče Hribar jim svetita, Cilka opira nesrečno mater, ki je v nevarnosti, da se zdaj zdaj zgrudi od bolečine. Pri Jermanu pomaga Cilka materi pripraviti za Mano v kamri posteljo, spravi bolnico vanjo, posadi mater poleg z nasvetom, naj ji dajo mrzle obkladke na glavo, sama pa poišče pastirja in ga pošlje v trg po zdravnika. Nato pa se vrne nazaj v kamro in menjava Mani obkladke, da olajša delo materi. Tudi oče Hribar počakajo v hiši pri Mihi. Ljudje se razidejo, Janezu ne da žilica miru, da ne bi šel iskat starega Jermana, ki je zginit brez sledu. Janez je vedel, da včasih takole ob nedeljah rad zaide Jerman v Krivčevo žganjarno doli v grani pod cesto v samoti, kjer toči stara Krivka slabo in dobro žganjico. Res najde tam Jermana, že močno pijanega. Stopi k njemu in ga strese za ramena:

»Čuj, Jerman, ali si božji, ali nisi!«

»Ka-a-j?« zabuli vanj Jerman s pijanimi očmi.

»Ali veš, da ti hči umira?«

»Ježeš, kaj praviš, Janez?« se splaši Krivka.

»Da, da, Mana umira, ta klada pa sedi tu pijan!«

On jo je pognal v smrt: bruha Janez iz sebe in ostro piči oči v Jermana. Ta prebledi vzlic zavžiti pijači ko zid in vidi se, kakor bi se strelnil. Vstane pokoncu, pa kakor bi ga kdo s težko klado udaril po glavi, se sesede nazaj, glava mu omahne v diani, naskloni se na mizo, stari Jerman, in zajoče.

jeda sramoto pretklesli. Mrto morje je stvarilo znamenje, ki kažejo preroki nauj od stoletja do stoletja, ki ga omenja knjiga modrosti in ki ga omenja Jezus v svoji pridigi.

Cvetlice in električni luč. Neki inženjer že dalj časa poizkuša ugotoviti vpliv električne svetlobe na cvetlice. Takoj ko solnce zaide, prižgo električno luč. Iz dosedanjih poskusov je razvidno sledeče: Če sveti luč se mo par ur, cvetlicam koristi, se okrepe in bujno rastejo. Če pa pustimo goreti luč celo noč in to par noči zaporedoma, cvetlice usahnejo. Iz tega sledi, da rabijo tudi cvetlice počitka.

Zavarovanje prašičev. S tem zavarovanjem so imele zavarovalnice, ki so ga upeljale, same težave. Prašič zelo hitro menja vrednost in bi morali vpeljati cenitev vsi vsake tri mesece. Poleg tega dela velike sitnosti predvsem rdečica, vsled katere so že mnogokje ukinili to vrsto zavarovanja.

Pridelek tobaka v Italiji se je v povojnem času popetoril. Danes ga pridelajo nad 40 milijonov kg, torej približno 1 kg na osebo.

Kupi Stadionske srečke!

tega pozabiti. Seznanil sem se z njo in dve leti sva živela drug drugemu. V tem času sem spisal svoje najboljše reči. Molčal je, oči so se mu orosile. Položil sem mu roko na ramene ter sočutno vprašal: »Kaj pa se je z njo zgodilo?« Vstal je, vzela površnik in klobuk, na pragu pa se je obrnil in rekel: »Poročil sem jo.«

✱

»Torej radio aparat si kupil misleč, da bodo otroci doma ostajali zvečer?«

»Da. Sedaj ne gredo od doma, dokler naznanilec ne reče »lahko noč.««

✱

Kapitan Fairholme, tajnik angleškega društva proti trpinčenju živali, je pred nedavnim časom potoval v Spanijo, da bi tudi tam slično društvo poklical v življenje. Na ustanovnem shodu je vprašal navzoče, na kakšen način bi bilo najlažje priti do denarja, katerega bi bilo treba za tako društvo. In skoraj enoglasno se je glasil odgovor: »Bikoborbo moramo prirediti.«

Za spomladansko sezijo

priporoča tvrdka: F. in I. Goričar,

»PRI IVANKI« LJUBLJANA, S. Petra cesta št. 29
ravnokar došlo veliko in krasno izbiro blaga za moške, ženske in otroške obleke; čisto volneni popelin v vseh najmodernejših barvah samo 48 Din, polvolneno karirasto 26 Din, cvrnatno blago in kambrik po 12 Din, rjavo, belo in pisano kotenino najboljše vrste 8 do 13 Din; vsakovrstne izgotovljene otroške obleke, moške pranje srajce in kravate, svilene rute in šerpe itd. vse po jako nizkih cenah. Pazite dobro na naš naslov in št. 29 ker le tu kupite vse vaše potrebščine najboljše in najcenejše!

POSREDOVALNICA ZA SLUŽBE

Pavla Ogrine Ljubljana, Sv. Petra cesta 33 oddaja službe kuharicam, hišnam, služkinjam, natakaričam.

AJDOVA MOKA 5 Din
CINKVANTIN - ZDROB 4 Din
Prvovrstni izdelki, pošilja od 25 kilogramov naprej
Pavel Sedej, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

Trboveljski cement vsak dan svež, v papirn. vrečah in
traverze: Fr. Stupica 2ELEZNINA LJUBLJANA

Rahi se za takojšnjo zasaditev žive meje okrog
8000 gabrovih 4-5 letnih sadik

Ponudbe z navedbo cene na:

Kuratorij dr. Krekove mešč. gospodinske šole v Ljubljani, Mestni trg 8, I. nadstr.

Edino najboljši **šivalni stroji in pletilni švic.**
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vezenju brezplačno.
Večletna garancija.

Povest

V goliških plazovih

kolikor jo izide do konca I. 1928
velja za vse nove „Domoljubove“
naročnike

samo 38 Din

ker dobe poleg celega letošnjega
letnika „Domoljuba“ tudi vse
pred novim letom izišle številke
s to povestjo za nameček.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Dekla, pridna in poštena, poljskega dela vajena, se išče. Vstop takoj. Plača po dogovoru. Oskrbištvu graščine Bokalce pri Ljubljani.

Trezen, oženjen Cecilijanec dobi s 24. aprilom 1928 službo

organista in cerkov.
v Rakitni pri Preserju.

Kovaškega učenca
pošenih staršev, sprejem takoj z vso oskrbo v hiši Franc Kuhar, kovač, p. Dol pri Ljubljani.

Kupim 10 vagon olupljenega (obeljenega) kbrljikovega (kačjega) lesa. — Ponudbe na Ant. Stergar, Kamnik.

Vaienca za pekovsko obrt sprejemem takoj ali pozneje. Oskrba v hiši. — Filip Ambrožič, Bled I.

Proda se hiša, v kakovod, pri velikih cestih, 4 minute od farne cerkve, njiv za 12 mernikov posetve. 6 jhovah drvaršne - lep prostor, senožet in pašnik blizu hiše. Poslopje krito z opeko. — Poizve se na lica mesta: Begunje pri Cerkljici 74.

Dober zaslužek

dobi vsakdo (moški in ženske), ki je pošten in hoče delati. Priložiti 2 Din. — „Brezalkoholna produkcija“, Ljubljana, Poljanski nasip 10/c.

Oddam trgovino

za več let v najem podjetnemu trgovcu pod zelo ugodnimi pogoji, na prometnem kraju. Trgovina obstoji že nad 60 let. — Jožef Knez, trgovec, Sv. Jurij pod Kumom, Radeče.

Delavec vrtnarskega dela vajen, se išče za približno 20 do 30 ur na teden za posetstvo blizu Ljubljane. Naslov se izve v upravi pod št. 1533.

Proda se hiša iz proste roke, nova, 6 sob, kuhinja, jedilna shramba, klet in hlev, vrt, njiva za 3 mernike posetve in kozolec, vse okrog hiše. Cena po dogovoru. Tuji imajo prednost. — Izve se: Ivana Rozman, Ribno št. 58, Bled I.

Lepo posetstvo v vinograd. kraju na Dolenjskem narodaj. Naslov pove uprava Domoljuba pod št. 1383.

Ime opeka „Pragersko“

Vam pove, da je isto svetovno znano: najboljša, najfinejša, torej tudi najcenejša. Vseh vrst iste se dobi pri Janko Kovačarju, Litija in Jos. Strmanu, Šmartno, kjer je vedno stalna zaloga.

Od

ust do ust gre govornica, da si pribrihate ogromno denarja in dobite robo najboljše kakovosti. Ako pišete takoj po veliki ilustrirani cenik čez skarje, losstrizanke, bratve, trivne aparate, harmonike, arafone, gosli, tamburice, fotografske aparate, ure, parfume, razno posodo, nože, žlice, denarice, nahrbnike, vžigalnike, dežnike, robe, naramnice, perila, čevlje, klobuke, nogavice, obleke in mnogo drugih koristnih predmetov, na veletrgovino R. STERMECKI, Celje št. 19. — Naročila čez 500 Din prosta poštnine. Cenik zastonj!

Imamo že 32 nadomestnih izdelkov in potvorb DISTOLA.
Kateri teh izdelkov je **dober?** — Ali hočete **poizkusiti vse?**

Vsak gospodar že ve, da je

DISTOL

popolnoma zanesljivo sredstvo proti metljivosti
in preizkušeno na milijonih živali.

Male kapsule za ovce s cirilskim napisom

ДИСТОЛ

Velike kapsule za govedo z latinskim napisom

DISTOL

Proizvajanje DISTOL-A je pod stalno kontrolo goveje klinike veter. fakultete vseučilišča v Zagrebu (prof. Rajčević).

Varujte se ponaredb in nadomestnih izdelkov!

Navodila in brezplačno preiskavanje govna daje

„KAŠTEL“ tovarna kemijsko farmaceutskih proizvodov d. d.

KARLOVAC.

Ako vas kaj muči

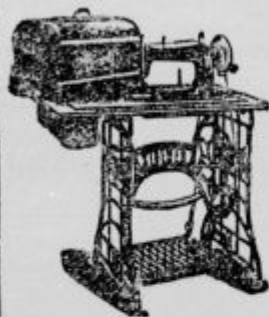
ako želite bolečine, kupite si v lekarni ali v tozadevni trgovini Fellerjev pravi lepodišeči „Elsalfuid“. Opirajte si vsako jutro in večer bolna mesta in iznenadilo in obradovano Vas bo, kako brzo in prijetno je Elsalfuid oblažil Vaše boli. Ako ste zdravi, rabite Elsalfuid za izpiranje grla in umivanje telesa. Bodete Elsalfuidu hvaležni in ostali mu boste zvesti!

Dnevno negovanje telesa z Elsalfuidom Vas bo nagradilo z bistro glavo, jakimi živci, zdravim spanjem, obvarovalo Vas bo pred nahočem, gripo in drugimi boleznimi in ustvarjalo Vam tako veselje do življenja. Tudi notranje, per sapije na sladkorju ali mleku obvaruje Vas proti neugodnostim, krčem i. t. d. ter na želodec prijetno deluje. Ze naši stariši in dedje so rabili Fellerjev Elsalfuid zunanje in notranje kot zanesljivo domače sredstvo in kozmetikum za celo telo. Jajte je in bolje deluje kot Francosko žganje.

Zahtevajte v lekarnah ali tozadevni trgovinah tudi v na manjših krajih izrečno „Fellerjev“ pravi Elsalfuid v poizkusnih stekleničkah po 2 Din, v dvojnih po 3 Din ali v specialnih po 25 Din. Ako ne, potem naročite direktno po pošti, potem imate seveda ceneje čim več naročite naenkrat, ker z omotom in poštnino vred stane: 2 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 speci. stekl. 62 Din 27 „ „ 18 „ „ 6 „ „ 129 „ 51 „ „ 36 „ „ 12 „ „ 250 „

Naslov označite jasno: Lekarnarju

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja
Kisatrg 15.

Naipopolnejši
STÖWER
šivalni stroji

za živilce, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Prečen si nabavite stroj, ogledite si to vrednost pri tvrdki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg. ul. 6/l.
Brezplačen pouk.
15 letno jamstvo.

Drevesničarska zadruga v Dorfarjih pošta Škofja Loka.

ima naprodaj več tisoč visokodebelnih sad. drevesc.

Jablane: Baumanova reneta, Šampanjska reneta, Pisani kardinal, Jakob Löbel, Damasov kosmač, Bobovec - in druge zlaht. vrste.

Hruške: Moštnice, Tepke, Rumenke - in druge zlahtne vrste

CENE JABLANAM: I. vrste 10 Din, II. vrste 8 Din, III. vrste 5 Din. — CENE HRUŠKAM: I. vrste 12 Din, II. vrste 10 Din. — Cene veljajo z ovojnino vred franco kolodvor ŠKOFJA LOKA. — Manj od 30 drevesc ne razpošiljamo.

TVORNICA KEM. IN OLJ. BARK. LAKOV. FIRNEŽ. IN STRIK. KLETA
DRUŠBA Z. OZ. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI TERPENTIN STROJNO ODE UMETNIŠKE BARVE PRAŠNO ODE COPICI FIRNEŽ SOLSKE BARVE SUHE BARVE PRISTEOLJINATE BARVE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA

POLETRGOVINA SCHNEIDER EVEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL - NIZKE CENE !!

Kmečko posestvo 25 ha zemlje (gozd njive in travnike) z pred tremi leti dozrajano hišo, zidano, z opoko krilo ter kozolcem (hlev za živino pod streho hiše), se takoj proda iz proste roke. Ce'lo posestvo je nerazdeljeno v enem kosu ter za pridnega kmetovalca zelo rentabilno. Cena 60.000 Din. — Naslov se izve v upravi „Domoljuba“ pod št. 1439.

BRINJE (najcenejši predmet za žganje/kuho) dobite najceneje pri Fran Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta št. 26.

Lovske puške

Hobert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribolov, kupiš pri: F. K. KAISER, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6. 8972

Marica: »Ti Francka, Ludvik mi je večeraj rekel, da mi je dal svoje srce.«
Francka: »Kako more kaj takega reči, ko pa je meni dejal, da sem mu ga ukradla.«

Popravila in pokritje zvonika!

Delo se bo kmalu začelo; ponudniki naj se zglasijo v župni pisarni v št. Lambertu p. Sava.

Od danes naprej je začela pri

Tekstilbazarju

LJUBLJANA
KREKOV TRG 10

inventurna prodaja

manufakturnega blaga po znižanih cenah, 30% ceneje kot povsod drugod. V I. nadstropju, Krekov trg št. 10 pa se prodajajo po polovičnih cenah raznovrstni ostanki.

Oglejte si brez nakupne obveznosti!

SPREJMEM OSKRBNIKA

za manjše, 12 orazlov obsegajoče posestvo v Štoreh pri Celju. V oskrbi bi imel hišo, gospodarsko poslopje, travnike in sadonosnik. Kot najbrže za oskrbovanje ima pristo stanovanje in tretjino posestva za svoj užitek, tako da lahko redi svo kravo in par prašičev. Mesto je primerno za kaklega zdravega upokojenca, ki s svojo družino oskrbuje posestvo in si s tem zboljša svoj položaj. Ponudbe na upravnishvo „Domoljuba“ pod šifro »Oskrbnik« št. 1642.

Vljudno naznanjam ceni občinstvu, da izdelujem po meri

vsakovrstne obleke

po najnižjih cenah točno in solidno. Imam tudi veliko izbiro raznega sukna in hlačevine, žametja itd. Se toplotno priporočam z odličnim spoštovanjem A. MIDORFER, KROJAČNICA, NOVO MESTO, GLAVNI TRG.

BUDILKE od 60 Din naprej, žepne in stenske ure, zlatino in srebrnino, kakor **OČALA** vseh vrst **JOS. JANKO** tudi urar v KAMNIKU, nasproti farno cerkve, 110

VELIKA NOČ SE BLIŽA!

Imam veliko izbiro blaga za moške, ženske in otroške obleke v raznih barvah. Cene nizke! Prepričajte se! Oglejte si V zalogi imam tudi razno drugo blago za doma kuhano žganje po najnižjih cenah. Slivnik nasl. Krušovec, št. Vid pri Stični.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzjav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000,-, vloge nad Din 250,000.000,-

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**

Izdajatelj: Dr. Frane Kulovec.

Urednik: Frane Zabret.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Cel.